

בש"פ 6370/23 - מיכאל פרץ נגד מדינת ישראל

בבית המשפט העליון

בש"פ 6370/23

לפני: כבוד השופט א' שטיין

העורר: מיכאל פרץ

נגד

המשיבה: מדינת ישראל

ערר על החלטת בית המשפט המחוזי תל אביב יפו
(השופט ב' שגיא, ס"נ) שניתנה ביום 17.8.2023
במ"ת 51045-04-23

בשם העורר: עו"ד אלי ביטון; עו"ד עמיר ג'ורגי

בשם המשיבה: עו"ד איתי שהם

החלטה

הערר

1. לפניי ערר לפי סעיף 53(א) לחוק סדר הדין הפלילי (סמכויות אכיפה - מעצרים), התשנ"ו-1996 (להלן: חוק המעצרים), על החלטת בית המשפט המחוזי תל אביב-יפו (השופט ב' שגיא, ס"נ), אשר ניתנה ביום 17.8.2023 במ"ת 51045-04-23, ואשר במסגרתה נדחתה בקשתו של העורר לשחררו ממעצר באיזוק אלקטרוני ללא תנאים או בתנאים מגבילים.

2. ביום 27.4.2023 הוגש לבית המשפט המחוזי תל אביב-יפו כתב אישום בת"פ 51125-04-23. כתב אישום זה מונה שלושה אישומים נגד העורר ושלושה נאשמים נוספים (להלן: האחרים). האישום הראשון מייחס לעורר ולאחרים קשירת קשר לביצוע פשע (קבלת דבר במרמה בנסיבות מחמירות ואיסור עשיית פעולה ברכוש אסור), עבירה לפי סעיף 499 לחוק העונשין, התשל"ז-1977 (להלן: חוק העונשין או החוק); קבלת דבר במרמה בנסיבות מחמירות, עבירה לפי סעיף 415 סיפא לחוק העונשין; ושימוש במסמך מזויף בנסיבות מחמירות, עבירה לפי סעיפים 418 סיפא ו-420 לחוק.

האישום השני מייחס לעורר ולאחרים עשיית פעולה ברכוש אסור, עבירה לפי סעיף 4 לחוק איסור הלבנת הון, התש"ס-2000.

האישום השלישי איננו רלבנטי לעורר.

3. על פי עובדות האישום הראשון, עובר לחודש מאי 2022, העורר והאחרים קשרו קשר להוציא במרמה כספים מחשבונות הבנק של המתלונן, איש עסקים אשר מתגורר בחו"ל. למתלונן חשבונות ב-U BANK, בבנק מרכנתיל ובבנק דיסקונט. העורר והאחרים השיגו במרמה כרטיס SIM ובו פרטי הטלפון הנייד של המתלונן, התחברו באמצעותו לחשבונות הבנק שלו, והתחזו למתלונן.

הניסיון להעביר כספים במרמה מחשבון הבנק של המתלונן ב-U BANK לחשבונות של העורר לא צלח - זאת, בזכות חשדם של אנשי הבנק כי מדובר במעשה מרמה.

ביום 2.6.2022, נאשם 1 או מי מטעמו, שלח לבנק מרכנתיל מסמך מזויף מטעם המתלונן, ובו הוראה להעביר סכום כסף מחשבון מט"ח של המתלונן אל חשבון העובר ושב שלו. בהמשך, שלח נאשם 1 או מי מטעמו, מסמך מזויף ובו הוראה להמרת מט"ח, וכן הוראה לבצע העברה בנקאית לצורך רכישת נכס, שגובתה בהסכם מזויף למכירת דירה. בעקבות הוראות אלה, התקבל בחשבון הבנק של העורר סכום של 1,500,000 ש"ח. בהמשך, בוצעו שתי העברות כספים נוספות לחשבונות של העורר בסכום כולל של 300,000 ש"ח.

ביום 7.6.2022, נאשם 2 התייצב בבנק דיסקונט, הציג תעודת זהות מזויפת שנחזתה לתעודת זהות של המתלונן, וביקש לעשות פעולות בחשבון. בהמשך, אדם אחר שזהותו אינה ידועה למאשימה, יצר קשר עם המוקד הטלפוני של הבנק, על דעת העורר והאחרים, וביקש לבצע המרה של מט"ח. לאחר ששהבנק ביצע את הפעולות הללו, פעלו העורר והאחרים להעברת סכום של 300,000 ש"ח לחשבון הבנק של העורר. ביום 8.6.2022, העורר והאחרים שלחו מסמך מזויף לבנק ובו הוראה להמרת מט"ח בסכום של 700,000 ש"ח לחשבון הבנק של המתלונן, וכן הוראה להעברת סכום של 1,600,000 ש"ח לחשבון הבנק של העורר כתמורה עבור רכישת נכס. לאור האמור, הבנק העביר את הסכום המבוקש לחשבון הבנק של העורר. בהמשך, העורר והאחרים פעלו להעביר סכום של 150,000 ש"ח מחשבון הבנק של המתלונן אל חשבונות של העורר. ביום 16.6.2022, אדם אחר שזהותו אינה ידועה למאשימה, יצר קשר עם המוקד הטלפוני של הבנק וביקש להעביר סכום של 280,000 ש"ח לחשבון הבנק של העורר, וכך קרה.

סך כל הכספים שהתקבלו במרמה מחשבונות הבנק של המתלונן עומד על כ-4,000,000 ש"ח. מתוכם, 1,400,000 ש"ח הועברו אל נאשם 4.

ביום 22.6.2022 העורר נקרא אל סניף הבנק שלו לצורך בירור מקור הכספים אשר התקבלו בחשבונו. העורר טען כי המתלונן, אותו הכיר בתיווכו של נאשם 4, הסכים לתת לו הלוואה בסכום של 5,000,000 ש"ח. כדי לאשש טענה זו, הציג העורר לבנק תעודת זהות מזויפת של המתלונן.

על פי עובדות האישום השני, הכספים שהתקבלו במרמה מחשבונות הבנק של המתלונן מהווים רכוש אסור שהועבר במרמה לחשבון הבנק של העורר, ומשם לחשבון הבנק של נאשם 4.

4. בד-בבד עם הגשת כתב האישום, הגישה המדינה בקשה למעצר העורר עד לתום ההליכים במשפטו.

5. ביום 4.5.2023, בית המשפט המחוזי (השופט ש' מלמד) הורה על מעצרו של העורר באיזוק אלקטרוני - וזאת, בהסכמת העורר.

6. ביום 26.7.2023, בית המשפט המחוזי (השופטת מ' אגמון-גונן) נעתר לבקשת העורר לפתיחת חלון של שלושה ימים לצורך יציאה לחופשה משפחתית. ביום 28.7.2023, בית משפט זה (השופט ד' מינץ) קיבל את ערר המדינה וביטל את החלטתו האמורה של בית המשפט המחוזי.

7. ביום 17.8.2023, בית המשפט המחוזי (השופט ב' שגיא, ס"נ) דחה את בקשת העורר לעיון חוזר בתנאי מעצרו באיזוק אלקטרוני, בקובעו כי לא חל כל שינוי מהותי בנסיבות, וכי לא התגלו שום עובדות חדשות אשר מצדיקות היעדרות לבקשה האמורה. עוד נקבע, כי טענת העורר בדבר חלופי הזמן תלויה על בלימה, שכן חלפו בסך הכל שלושה חודשים וחצי מאז התקבלה ההחלטה לעצור את העורר באיזוק אלקטרוני.

8. מכאן הערר שלפניי.

טענות הצדדים לערר

9. לטענת העורר, אין למעצרו כל תכלית זולת הרצון להטיל עליו מקדמה על חשבון עונשו העתידי, אם יוטל, ותכלית זאת אינה לגיטימית. בהקשר זה, טוען העורר, כי המסוכנות שהמדינה ייחסה לו נובעת מהחשש שהעורר, לבדו או יחד עם שותפיו, יבצע עבירות נוספות של מרמה והתחזות. לטענת העורר, חשש זה הוא בגדר השערה גרידא, מה גם שמעצרו באיזוק אלקטרוני ממילא לא מהווה מחסום מפני ביצוע עבירות כאמור.

10. העורר מוסיף וטוען, כי חל שינוי משמעותי במצבו המשפחתי והכלכלי. לדבריו, מאחר שבת זוגו משמשת כמפקחת שלו, היא ושלושת ילדיהם שוהים לצד העורר בביתם, כשהם מוגבלים בתנועתם מזה שלושה חודשים וחצי.

בנוסף, העורר טוען כי הוא המפרנס העיקרי של משפחתו ושל עצמו, וכי עם כניסתו למעצר באיזוק אלקטרוני המצב הכלכלי והנפשי שלו ושל בני ביתו התדרדר בשל חוסר יכולתו לעבוד.

11. מנגד, המדינה סומכת את ידיה על ההחלטה קמא ועל נימוקיה.

דיון והכרעה

12. לאחר ששקלתי את טענות בעלי הדין, ובהתאם לעיקרון מזעור הפגיעה בכבוד האדם, בזכויותיו ובחירותו (ראו סעיף 1(ב) לחוק המעצרים), הגעתי לכלל מסקנה כי המסוכנות הנשקפת לציבור מהעורר והחשש מפני שיבוש ההליך המשפטי המתנהל נגדו, אינם מצדיקים את המשך שהייתו במעצר ממושך תחת איזוק אלקטרוני.

13. מהאמור בסעיפים 8-10 לבקשה למעצר עד תום ההליכים המשפטיים, שהגישה המדינה לבית המשפט המחוזי ביום 27.4.2023, עולה כי לעורר אין עבר פלילי משמעותי, אם בכלל; וכי כל שהמדינה יכלה להצביע עליו בעניין מסוכנותו הוא מסוכנות כללית אשר נלמדת מהמיוחס לעורר בכתב האישום ומהראיות שלכאורה מאמתות אותו.

14. העורר נמצא במעצר באיזוק אלקטרוני זה למעלה משלושה חודשים וחצי, ואין זה ברור מתי יסתיים משפטו. כמו כן, ראיתי לנכון להתחשב בסבל הנפשי והכלכלי של העורר ושל בת זוגו ובקושי שחווים ילדיהם. בנסיבות אלה, קיימת הצדקה לשחרורו של העותר ממעצרו בתנאים מגבילים קשיחים, אשר כוללים חובה להפקיד ערובות כספיות משמעותיות.

15. אני מקבל אפוא את הערר ומורה על שחרורו של העורר ממעצרו בכפוף לתנאים מגבילים, לצד בטחונות כספיים, כפי שיפורט להלן:

· לפני שחרורו מהמעצר, יפקיד העורר בבית משפט קמא כל דרכון שברשותו, ויציאתו מהארץ תיאסר עד לגמר משפטו.

· העורר יהא חייב להודיע בכתב לפרקליטות מחוז תל אביב (פלילי) על מקום עבודתו ועל כל שינוי במען המגורים שלו.

· על העורר מוטל איסור לקיים קשר או להיפגש עם כל גורם שעשוי להעיד במשפטו.

· כמו כן, יפקיד העורר בבית משפט קמא, בטרם שחרורו ממעצר, עירבון כספי או ערבות בנקאית אוטונומית בסכום של 250,000 ש"ח, וכן ערבות צד ג' בסכום של 250,000 ש"ח, שתהא חתומה על ידי שני ערבים, שיהיו מקובלים על בית משפט קמא.

· שחרור העורר מותנה בכך כי יתייבב לחקירה, לדיון במשפטו או בערעור, ולנשיאת עונש, אם יידרש, בכל מועד שיידרש לכך, וכן בכך שימנע ממעשים פליליים ובפרט משיבוש הליכי משפט.

16. כפי שהבהרתי לעורר ולבאי-כוחו במהלך הדיון, באיזון הכולל של הסיכונים, הבטחונות הכספיים הכבדים אשר הטלתי על העורר מהווים תנאי הכרחי לשחרורו ממעצר באיזוק אלקטרוני.

ניתנה היום, כ"ד באלול התשפ"ג (10.9.2023).

שׁוֹפֵט
